

dits pilars. El fet propicia una perspectiva magnífica i d'una bellesa singular que és considerada típica de Santa Marí de Sar. La causa de la inclinació dels pilars s'ha discutit llargament; avui ja es dóna per aclarida. L'església té una sola cobertá a dues aigües; aquesta configuració obligá els constructors a aixecar els murs i les columnes de les naus laterals a la mateixa alçada de la nau central, fins al punt que no podien prestar el suport necessari, puix que els contraforts laterals tampoc no tenien el gruix que convenia i que l'empenta de la volta central exigia. La situació es complicà quan un lleuger esllavissament del sòl provocà l'esfondrament de la volta central primitiva, conseqüència lògica de la pèrdua de verticalitat dels pilars. Durant el segle XVI, deixant els pilars intactes, es construí la volta nova, lleugerament apuntada i, més tard, en el segle XVIII, es procedí a la col·locació dels arcs boterells. Fou, doncs, un error tècnic i no una decisió inicial, la causa que motivà la inclinació dels pilars, tal com es poden veure ara, igualment com la forma desequilibrada de les voltes laterals de mig punt.

Del claustre, en resta solament una ala, únic testimoni d'allò que devia ésser un magnífic complement del temple i que, segurament, era obra de l'escola compostel·lana del Mestre Mateo.

Robert Durbà i Alemany

INFORMACIÓ

* El proper dimarts, dia 14 d'octubre, al Museu Arqueològic, i dintre del seu programa de conferències-1986, tindrà lloc la lliçó de Domènec Farran i Gómez i d'Albert Roig i Deulofeu sobre *El jaciment alt-medieval de Sant Pau de Riu-sec (Vallès Occidental)*. Aquesta excavació és d'un gran interès no solament per a l'estudi de la història d'aquesta comarca, sinó també per a la totalitat de la Catalunya Vella. La tasca d'excavació d'aquest jaciment és una fita per a l'estudi de l'art alt-medieval, a la vegada que aporta criteris històrics, altament valorats per a l'estudi dels inicis de la cultura i l'art romànic.

* Amb motiu del Mil·lenari de Rubí, el Patronat del Museu es fa càrrec de l'organització de la XXXII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos, que tindrà lloc a la mateixa Vila durant els dies 18 i 19 d'octubre d'enguany.

Per a més detalls, dirigiu-vos a l'Oficina del Mil·lenari, carrer de Xile, 1, Rubí.

* La "Asociación Hispana Nostra" convoca el concurs "Europa Nostra" per a l'any 1986. Aquest concurs té per finalitat la concessió de premis a les millors realitzacions, efectuades durant l'any, en pro de la conservació i la protecció del Patrimoni Artístic i Natural d'Europa.